

2022

Raport skrócony

Uwarunkowania i metody cyfryzacji łańcuchów wartości w klastrach

Opracowali:
dr Ziemowit Socha
Przemysław Wojdyła

Redakcja:
dr Piotr Kryjom

Rola i miejsce klastrów w łańcuchach wartości

Klasy funkcjonują, bazując na odpowiednim układzie branż w gospodarce, a więc występowaniu branż pokrewnych (oferujących produkty komplementarne w stosunku do podstawowego obszaru specjalizacji klastra) i wspierających (obejmujących dostawców materiałów i urządzeń do produkcji, usług w zakresie zarządzania, logistyki, finansów, komunikacji, marketin-

gu, szkoleń, nadzoru itp.). Wartość tworzy się w sekwencji kolejno następujących faz, z których każda podwyższa wartość dobra poprzez generowanie wartości dodanej. Osiągnięcie dodatkowej wartości przez współpracujące ze sobą podmioty jest możliwe przede wszystkim dzięki (Frankowska 2012):

możliwości optymalizacji działalności operacyjnej oraz redukcji kosztów transakcyjnych

kształtowaniu relacji pomiędzy organizacjami w sieci

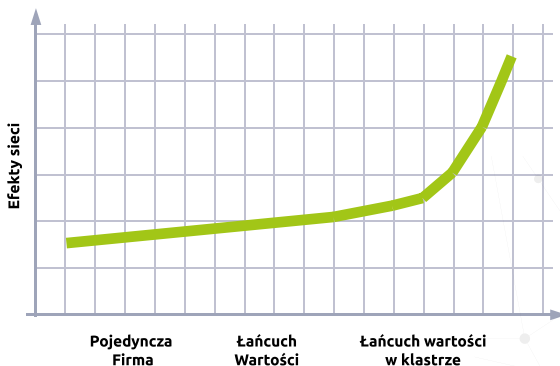

występowaniu efektu sieci

możliwości szybkiego i efektywnego uczenia się

Rysunek 1. Wpływ zasięgu sieci na tworzenie wartości

Na relacje w łańcuchach wartości w klastrach wpływają tzw. efekty sieci (Kowalski 2020), które wzrastają wraz ze wzrostem liczby użytkowników sieci, jak przedstawiono na Rysunku 1.

Źródło: opracowanie własne.

Model łańcucha wartości gospodarki cyfrowej ITU

Przykładem modelu cyfrowego łańcucha wartości jest model przedstawiony w raporcie eksperckim (Katz, Jung 2021) dla Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (International Telecommunication Union, ITU). Biorąc pod uwagę produkcję branż wchodzących w skład ekosystemu cyfrowego (telekomunikacja, IT, media, platformy cyfrowe, handel

elektroniczny i platformy współpracy/współdzielenia), model obejmuje różne podmioty działające w następującym łańcuchu wartości przedstawionym na rysunku poniżej. Łańcuch wartości gospodarki cyfrowej obejmuje firmy działające w ramach ekosystemu, dostarczające treści, aplikacje i usługi cyfrowe konsumentom, przedsiębiorstwom i rządóm.

Rysunek 2. Model łańcucha wartości gospodarki cyfrowej ITU

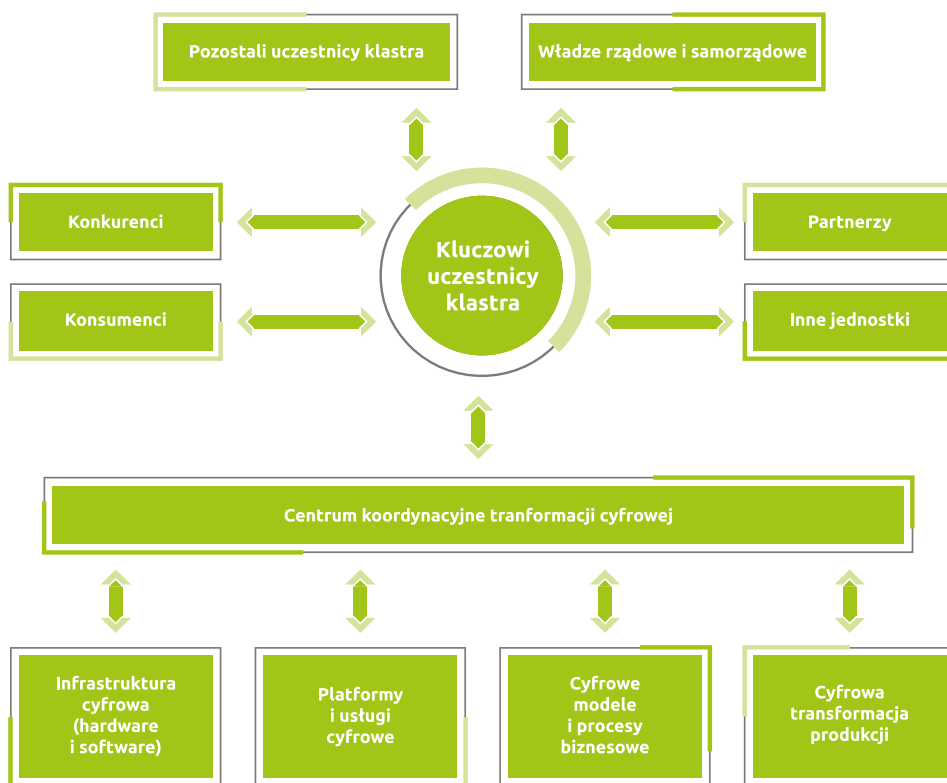
Źródło: opracowanie własne na podstawie Katz, Jung (2021).

Struktura klastrów w warunkach cyfryzacji gospodarki

W analizie struktury klastrów w warunkach cyfryzacji gospodarki należy brać pod uwagę to, że klastry różnią się między sobą wielkością, etapem rozwoju, poziomem innowacyjności i zaawansowania technologicznego, stopniem umiędzynarodowienia i oddziaływania na rynek itd. W szczególności klastery są jedną z form sieci. Najważniejszymi cechami charakterystycznymi wyróżniającymi klastry na tle innych form struktur sieciowych jest koncentracja geograficzna oraz większy stopień integracji z otoczeniem instytucjonalno-organizacyjnym.

Struktura klastrów, jak również innych form sieci, powinna mieć na celu osiągnięcie skuteczności struktury w angażowaniu możliwie wielu organizacji przejawiających specjalizację oraz skłonność do współpracy, wnoszących w sieć unikatową zdolność tworzenia wartości, taką jak zasoby wiedzy lub dostęp do rynku. Dzięki synergii, dołączenie kolejnego użytkownika do sieci jest źródłem korzyści zarówno dla niego, jak i korzyści zewnętrznych dla wszystkich pozostałych użytkowników.

Rysunek 3. Ogólny schemat struktury klastrów w warunkach cyfryzacji gospodarki

www.przemyslprzyszlosci.gov.pl

pełna wersja raportu

„Uwarunkowania i metody cyfryzacji łańcuchów wartości w klastrach”

znajduje się pod adresem:

https://pc.przemyslprzyszlosci.gov.pl/?raport=2022_FPPP_raport_uwarunkowania_i_metody_cyfryzacji.pdf